

på den vis har mist i dei aller fleste tilfelle, er dyrka jord, ja, for ein stor part av den beste åkerjord i vedkomande bygd. Korleis kan det ha seg at arealstatistikken heilt har overset dette viktige spørsmålet? I økonomiske oversyn for eit lenger tidsrom har det tidt og ofte vore halde fram kor veldig nydyrkingi var i millomkrigstidi. Og då det ikkje er gjort noko atterhald, må den ukritiske lesar få den meiningi at nydyrkingi var nettotilvokster. Men når ein tenkjer seg om, og hugsar korleis byar og industrisamhelde, husbøle kring jarnveg og dampskipsstoppestadur har utvida seg i same tid, kjem det mykje til frådrag. På dette omkvervet treng og arealstatistikken ei utfylling. I det heile er jordstatistikken vår so uferdig, so lite avmåta etter norsk landskap frå Lindesnes til Nordkapp at det er på høg tid at me får ei ombot. Me lyt sjå til å få ein statistikk av jordbruksjordi som ho er i dette fjell-landet, ikkje som me ynskjer ho skulde vera. For ingen kan gjera Noreg til sletteland!

STATSGARANTI FOR MASKINTORV.

Fra Landbruksdepartementet, Tømmer- og Trelastkontoret, har vi mottatt følgende meddelelse vedrørende statsgaranti for avsetning av maskintorv:

«Stortinget har den 18. april d. å. gjort vedtak om det stilles statsgaranti for avsetning til den til enhver tid fastsatte maksimalpris med fradrag av 10 % av inntil 200 000 m³ maskintorv som blir produsert til bruk i brenneterminen 1951—52 og 1952—53, tilsammen for begge år.

Når Stortinget påny har funnet det nødvendig å stimulere torvproduksjonen ved å stille avsetningsgaranti for den maskintorv som produseres, så skyldes dette at mulighetene for import av kull og koks er høyst usikre. En må således rekne med at det bare vil bli mulig å stille et begrenset kvantum kull og koks til disposisjon for husoppvarming neste vinter. På grunn av svikt i tømmerhogsten må en videre rekne med at en betydelig del av den ved som produseres vil bli overtatt av industrien, og det vil derfor mere enn noen gang tidligere være påkrevet å gå inn for økt produksjon av brenntorv.

I henhold til foranstående henstilles det til samtlige torvprodusenter snarest mulig å sette i gang produksjon av størst mulige kvanta torv. Produsenter bør videre straks sette seg i forbindelse med eventuelle tidligere avtakere eller andre som kan være interessert i å kjøpe torv for om mulig allerede nå å få truffet avtale om leveranse for neste vinter. Kommunene og statsinstitusjonene er for øvrig allerede anmodet om å tre i kontakt med sine tidligere leverandører for å avgi bestilling på de torvkvanta som de mener å måtte trenge for kommende brennetermin.

Det er foreslått at subsidieordningen på innenlandsk brensel blir opprettholdt, men noe bindende tilsagn kan ikke gis før Stortinget

eventuelt har vedtatt budsjettforslaget. Det er imidlertid all grunn til å anta at statsbidraget på torv vil bli utbetalt minst etter de någjeldende satser kr. 8,00 pr. m³.

Nærmere underretning om statstilskuddet og statsgarantien vil bli meddelt senere.»

TORVFRONTEN I SVERIGE.

Nedenstående klipp som vi har tillatt oss å ta fra Svenska Vall- och Mosskulturföreningens tidsskrift, «Beten — Vallar — Mossar», viser at en også i Sverige på nytt går inn for en størst mulig produksjon av innenlandsk brensel. Det er som en forstår frykten for svikt i importen av brensel som gjør at en også i vårt naboland treffer tiltak til å øke den innenlandske brenselproduksjonen.

De svenske brenntorvprodusenter har, som en vil se, opplivet sitt gamle Riksförbund, for på den måte å stå sammen om de spørsmål som vil reise seg når de på nytt skal sette produksjonen i gang.

«Det börjar röra sig igen på torvfronten.»

Bränntorvproducenternas Riksförbund blev for et par år sedan nedlagt eftersom det inte längre syntes löande att syssla med torvbränsle. Det såg ut att bli så lätt att få bränsle från utlandet, så inte hade staten något intresse av att oppmuntra till inhemsk bränsleframställning. Det började anses, att bränntorven knappast någonsin mera skulle få betydelse i stort, och det spåddes redan att bränsle från skogen skulle få mycket liten användning. Någon m³ pr. värme-panna och år för tändning. Resten skulle det importerade bränslet sörja för. Och för att riktigt avtrubba allt intresse för inhemsk bränsleframställning, förbilligades genom subventionering användningen av importbränslet.

Det har redan kommit annat ljud i skällan. Nu vill man åstadkomma reserver av hundratusentals m³ ved och nu är staten genom Bränslekommissionen beredd att ställa räntefritt förlagskapital till förfogande för bränntorvtillverkare.

Och så kommer det sig att ett 40-tal torvproducenter i månads-kiftet mars/april varit församlade i torvmetropolen Vislanda och beslutat att återoppliva sitt riksförbund. Så nu skall det tydligen bli nye tag i de många bränntorvsmossarna och de rostige eller bortförda maskinerna skall rustas upp, resp. nyanskaffas. Kanske rent av statens eget foretag i Vislanda sätter i gang med såväl de avbrutna försöken som direkt framställning av bränntorv. Kanske rent av planerna på kultivering i någon form av de stora arealer, där torvtakten avslutats, ta praktisk form.

Som ett apropå till det nyvaknande intresset for torvindustri må anføres en annons i en større tidning däri en patentsøkt metod for framställning av torvkulor utbjudes till försäljning.»